

ION CREANGĂ

**Punguta
cu doi bani**

<http://cartilecopilarieimele.wordpress.com>

ION CREANGĂ

PUNGUȚA CU DOI BANI

Copertă și ilustrații de N. NOBILESCU

Era odat-o babă și un moșneag. Baba avea o găină și moșneagul un cucuș. Găina babei se oua de câte două ori pe fiecare zi, și baba mîncă o mulțime de ouă, iar moșneagului nu-i da nici unul. Moșneagul într-o zi își pierdu răbdarea și zise:

— Măi babă, mînînci ca în tîrgul lui Cremene. Ia dă-mi și mie niște ouă, ca să-mi prind pofta măcar.

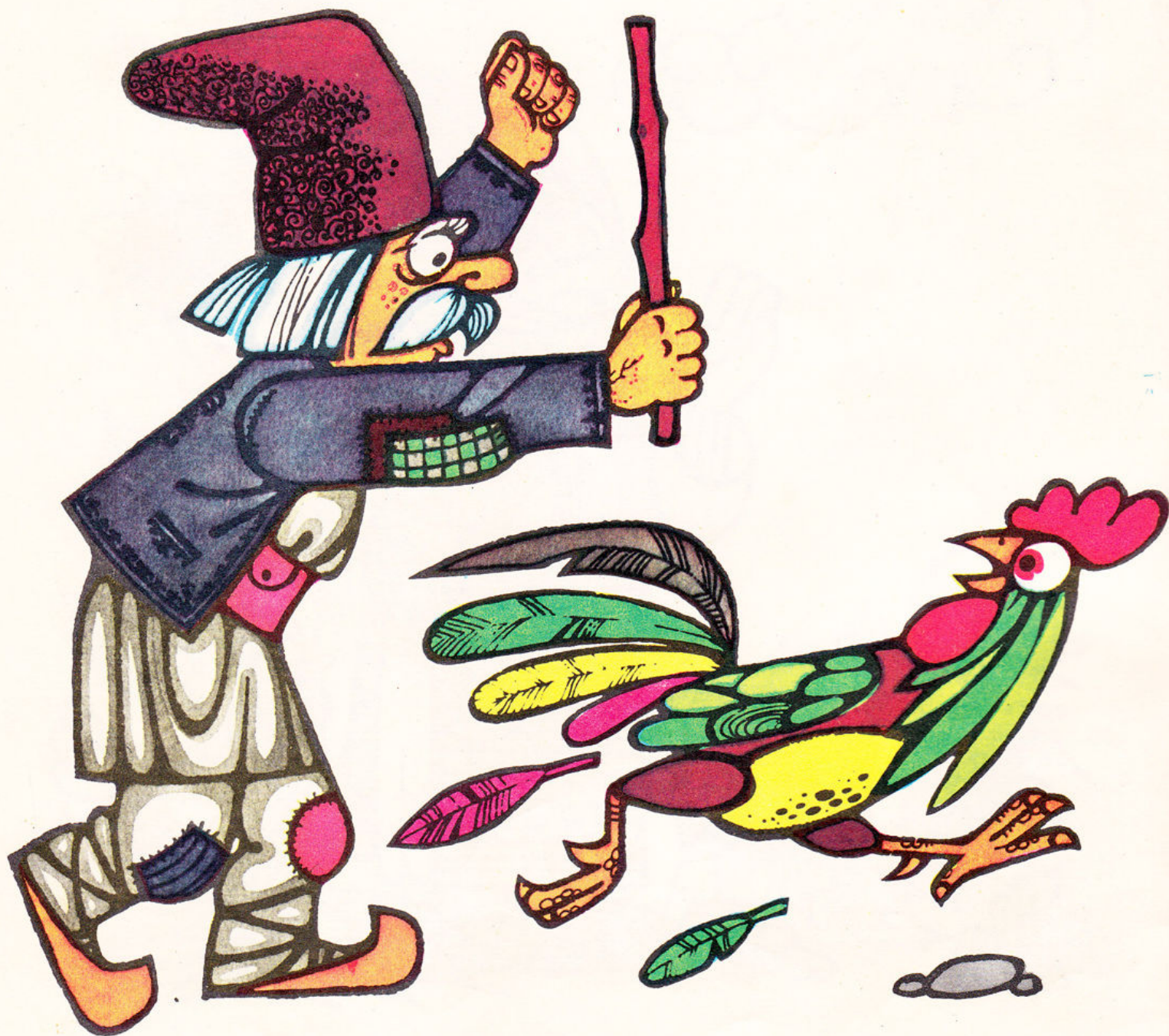

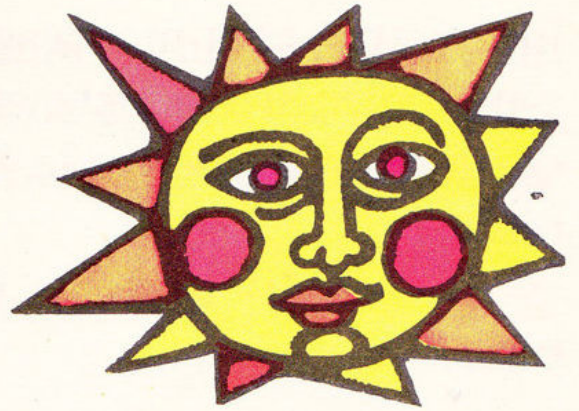
— Da' cum nu, zise baba, care era foarte zgîrcită. Dacă ai poftă de ouă, bate și tu cucoșul tău să facă ouă, și-i mînca; că eu așa am bătut găina, și iacătă-o cum se ouă.

Moșneagul, pofticios și hapsîn, se ia după gura babei, și de ciudă prinde iute și degrabă cucoșul și-i dă o bătaie bună, zicînd:

— Na! ori te ouă, ori du-te de la casa mea, ca să nu mai strici mîncarea degeaba.

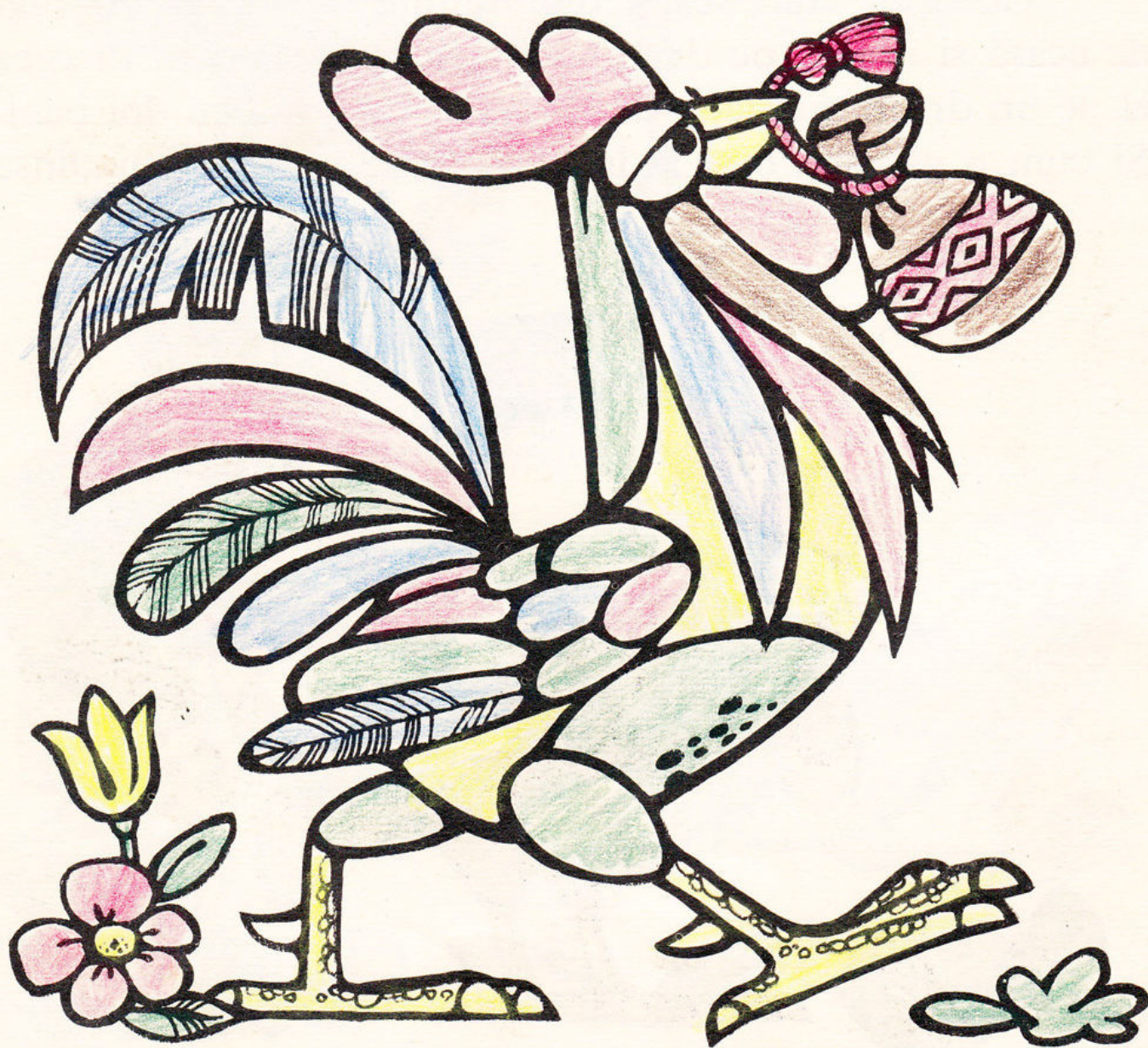

Cucoșul, cum scapă din mâinile moșneagului, fugi de acasă și umbla pe drumuri, bezmetec. Și cum mergea el pe un drum, numai iaca găsește o punguță cu doi bani. Și cum o găsește, o și ia în clonț și se întoarce cu dînsa

înapoi spre casa moșneagului. Pe drum, întâlnește o trăsură c-un boier și cu niște cucoane. Boierul se uită cu băgare de samă la cucoș, vede în clonțu-i o punguță și zice veze-teului:

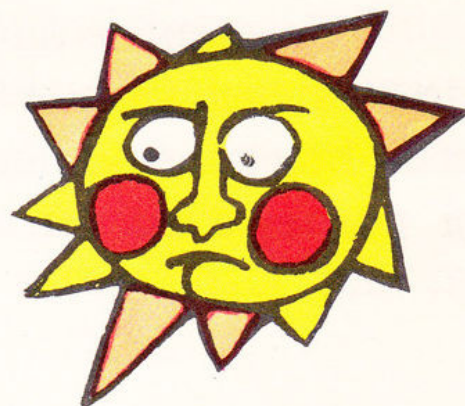
— Măi! ia dă-te jos și vezi ce are cucoșul cela în plisc?

Vezeteul se dă iute jos din capra trăsurii și c-un feliu de meșteșug prinde cucoșul și, luându-i punguța din clonț, o dă boierului. Boierul o ia fără pășare, o pune în buzunar și pornește cu trăsura înainte.

Cucoșul, supărat de asta, nu se lasă, ci se ia după trăsură, spunând neîncetat:

*Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!*

Boierul, înciudat, când ajunge în dreptul unei fântini, zice vezeteului:

— Măi! ia cucoșul ist obraznic și-l dă în fântîna ceea.

Vezeteul iarăși se dă jos din capra trăsorii, prinde iarăși cucoșul și-l azvîrle în fîntînă. Cucoșul, văzînd această mare primejdie, ce să facă? Începe a înghiți la apă; și-nghite, și-nghite, pînă ce înghite el toată apa din fin-

tână... Apoi zboară de acolo afară și iarăși se ia în urma trăsurii, zicînd:

*Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!*

Boierul, văzînd aceasta, s-a mirat cumplit și a zis:

— Mă! da al dracului cucuș i-aista! Ei, las' că Ț-oi da eu ție de cheltuială, măi crestatule și pintenatule.

Și cum ajunge acasă, zice unei babe de la bucătărie să ia cucoșul, să-l azvîrlă într-un cuptor plin cu jăratic și să puie o lespede la gura cuptoriului. Baba, cînoasă

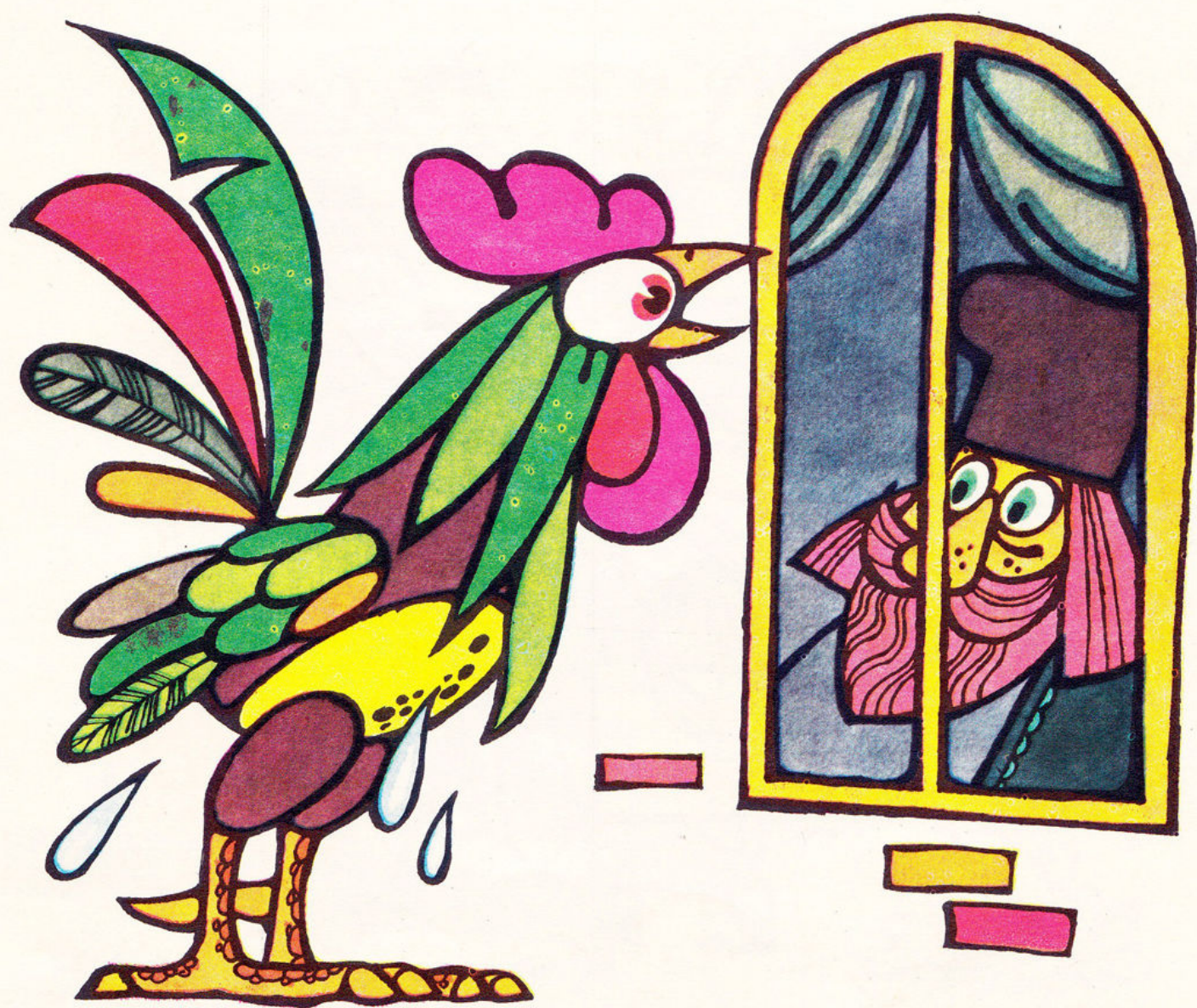
la inimă, de cuvînt: face cum i-a zis stăpînu-său. Cucoșul, cum vede și astă mare nedreptate, începe a vărsa la apă; și toarnă el toată apa cea din fîntînă pe jărat, pînă ce stinge focul de tot și se răcorește cuptoriul; ba încă face ș-o apărie prin casă, de s-a îndrăcit de ciudă hîrca de la

bucătărie. Apoi dă o bleandă lespezii de la gura cuptoriului, iese teafăr și de acolo, și fuga la fereastra boierului și începe a trînti cu ciocul în geamuri și a zice:

*Cucurigu! boieri mari,
Dați punga cu doi bani!*

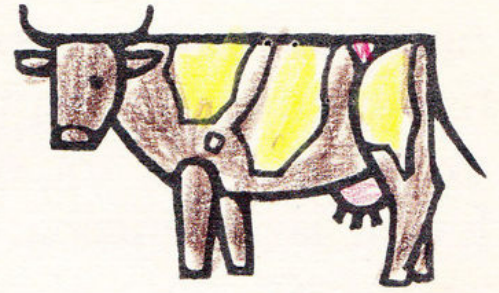
— Măi, că mi-am găsit beleaua cu dihania asta de cucuș! zise boierul cuprins de mirare. Vezeteu! ia-l de pe

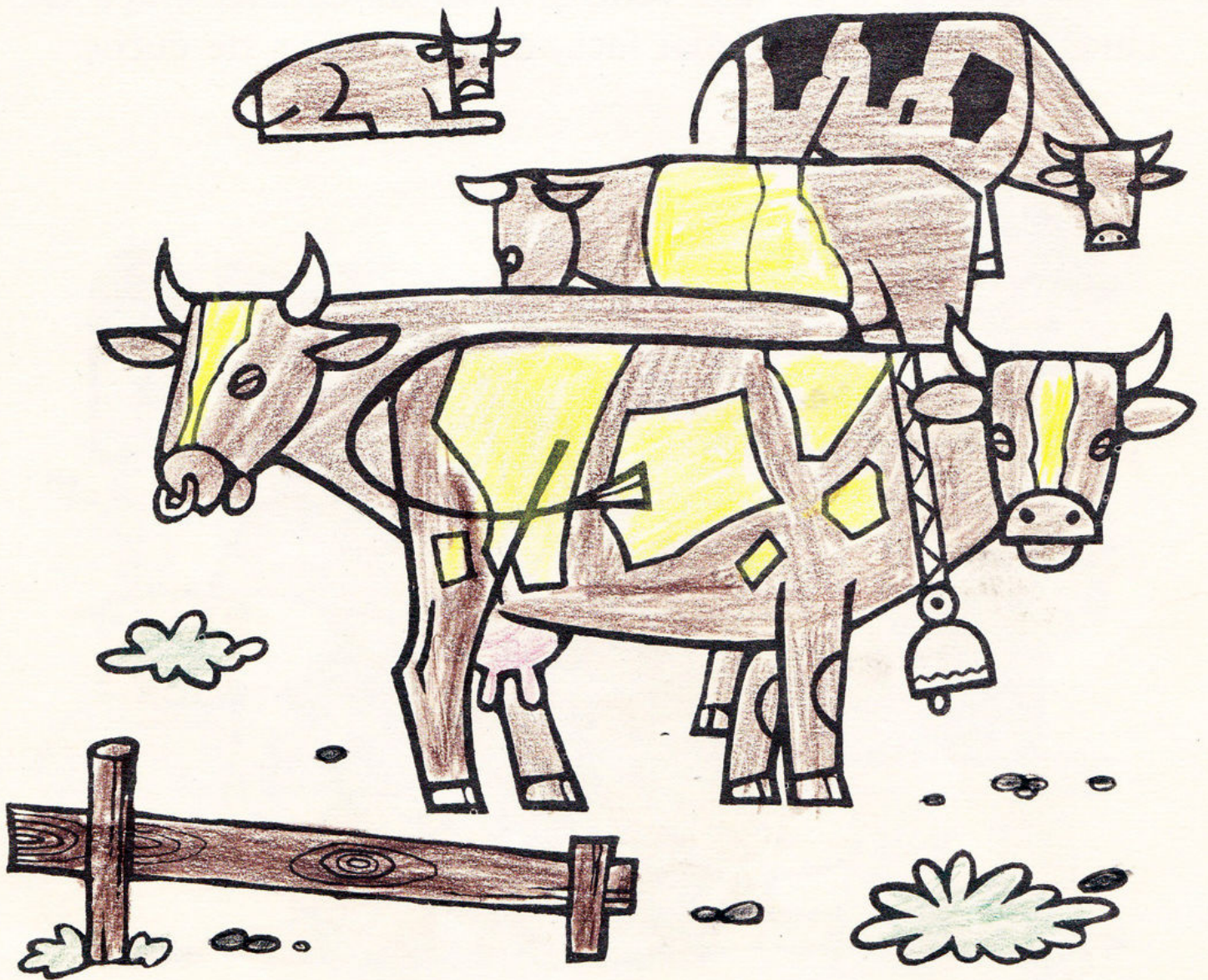
capul meu și-l zvîrle în cireada boilor ș-a vacilor; poate
vrun buhai înfuriat i-a veni de hac: l-a lua în coarne ș-om
scăpa de supărare.

Vezeteul iarăși ia cucușul și-l zvîrle în cireadă!

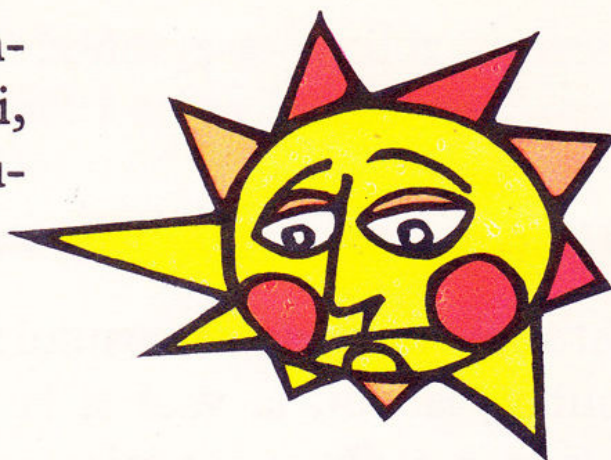

Atunci, bucuria cucușului! Să-l fi văzut cum înghițea la buhai, la boi, la vaci și la viței, pîn-a înghițit el toată ci-reada ș-a făcut un pîntece mare, mare cît un munte.

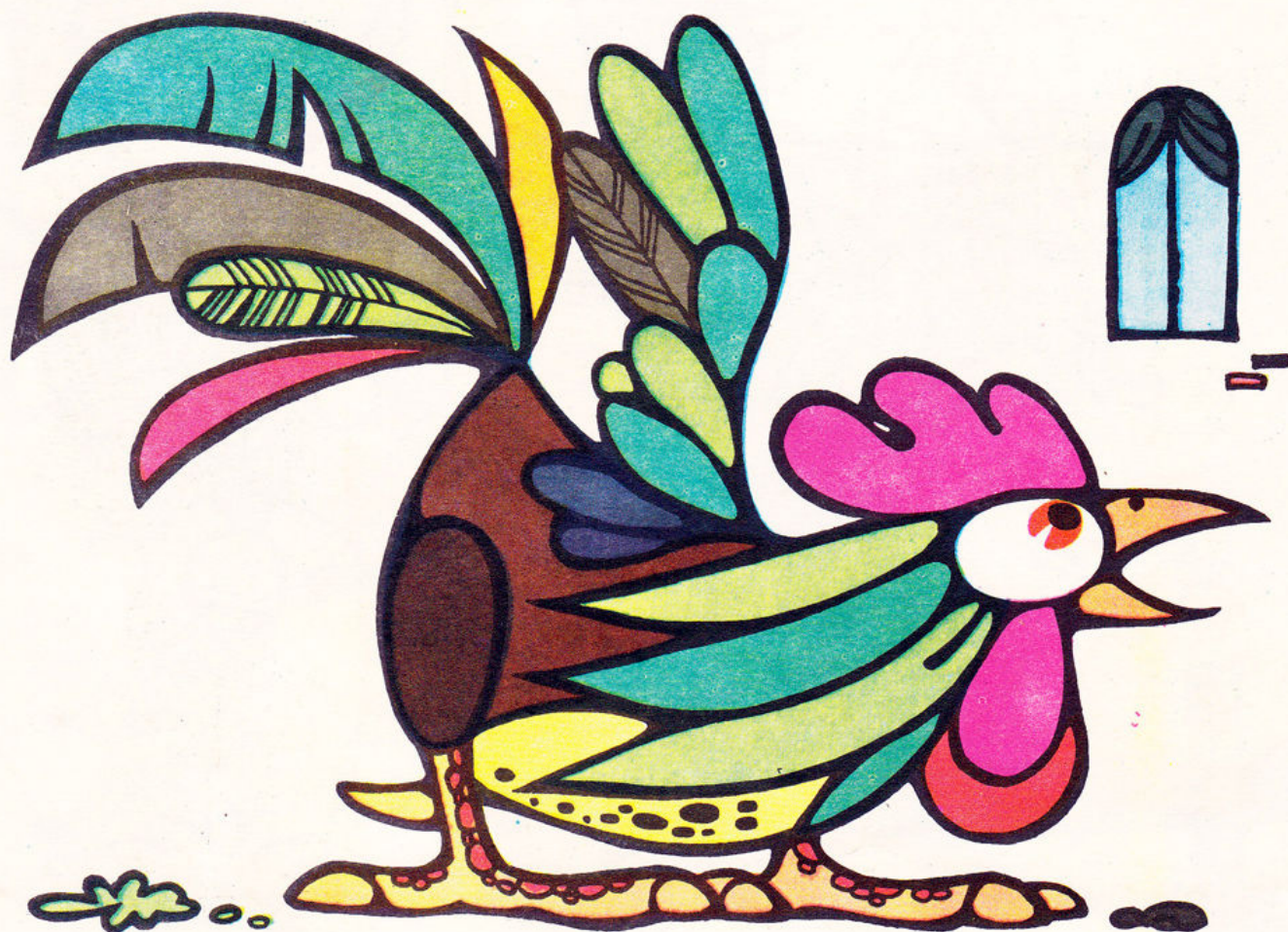

Apoi iar vine la fereastră, întinde aripile în dreptul soarelui, de întunecă de tot casa boierului, și iarăși începe:

*Cucurigu! boieri mari,
Dați punga cu doi bani!*

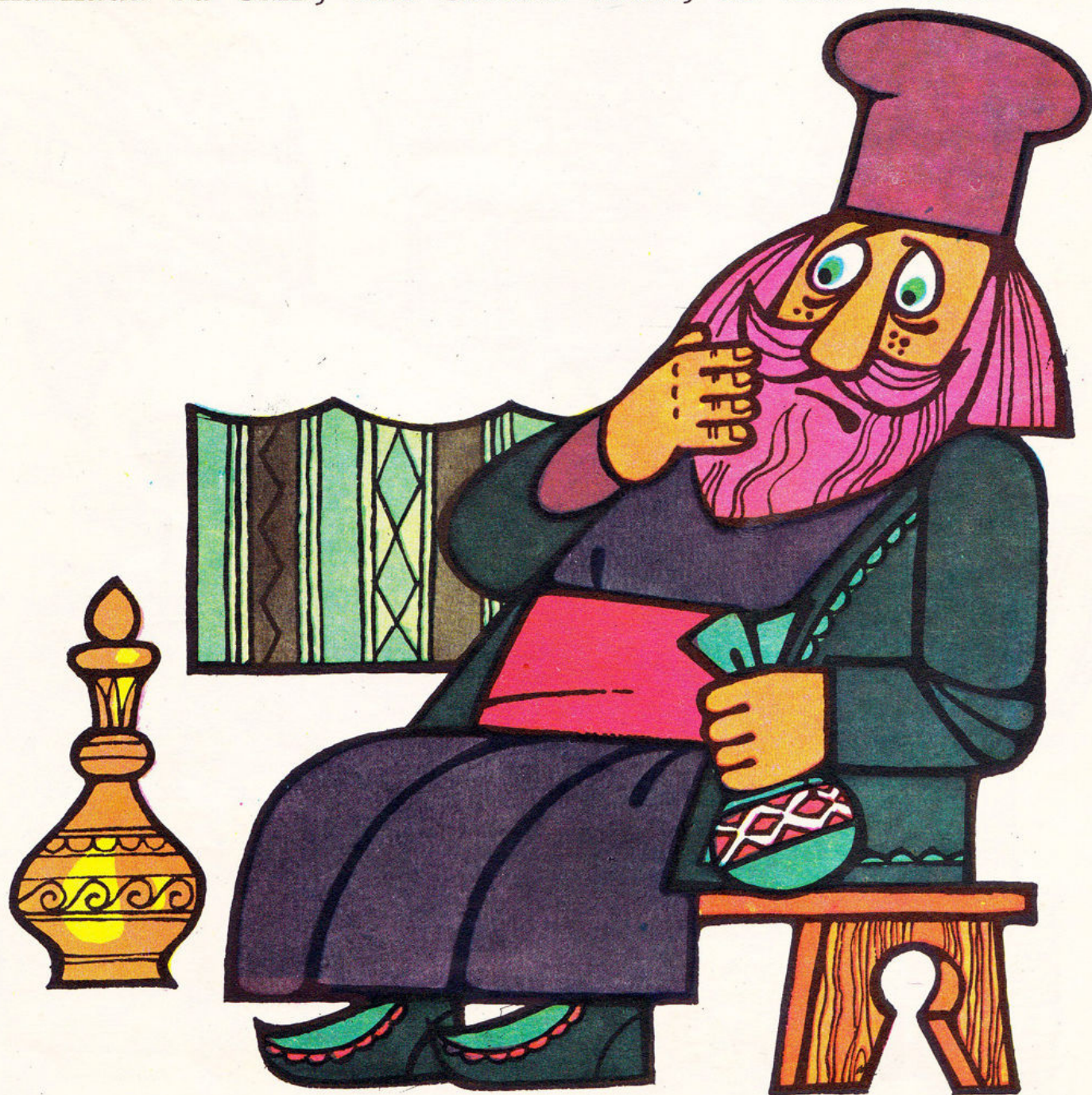

Boierul, când mai vede și astă dăndănaie, crăpa de ciudă și nu știa ce să mai facă, doar va scăpa de cucoș.

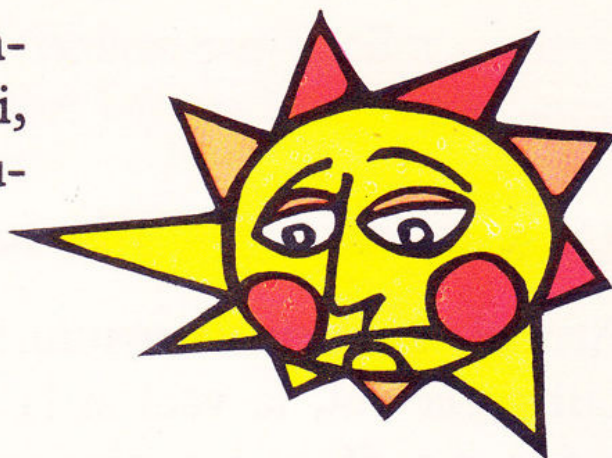
Mai stă boierul cît mai stă pe gînduri, pînă-i vine iarăși în cap una:

— Am să-l dau în haznaua cu bani; poate va înghiți la galbeni, i-a sta vreunul în gît, s-a îneca ș-oi scăpa de dînsul. Și cum zice, umflă cucoșul de o aripă și-l zvîrle în haznaua cu bani, căci boierul acela, de mult bănărit ce

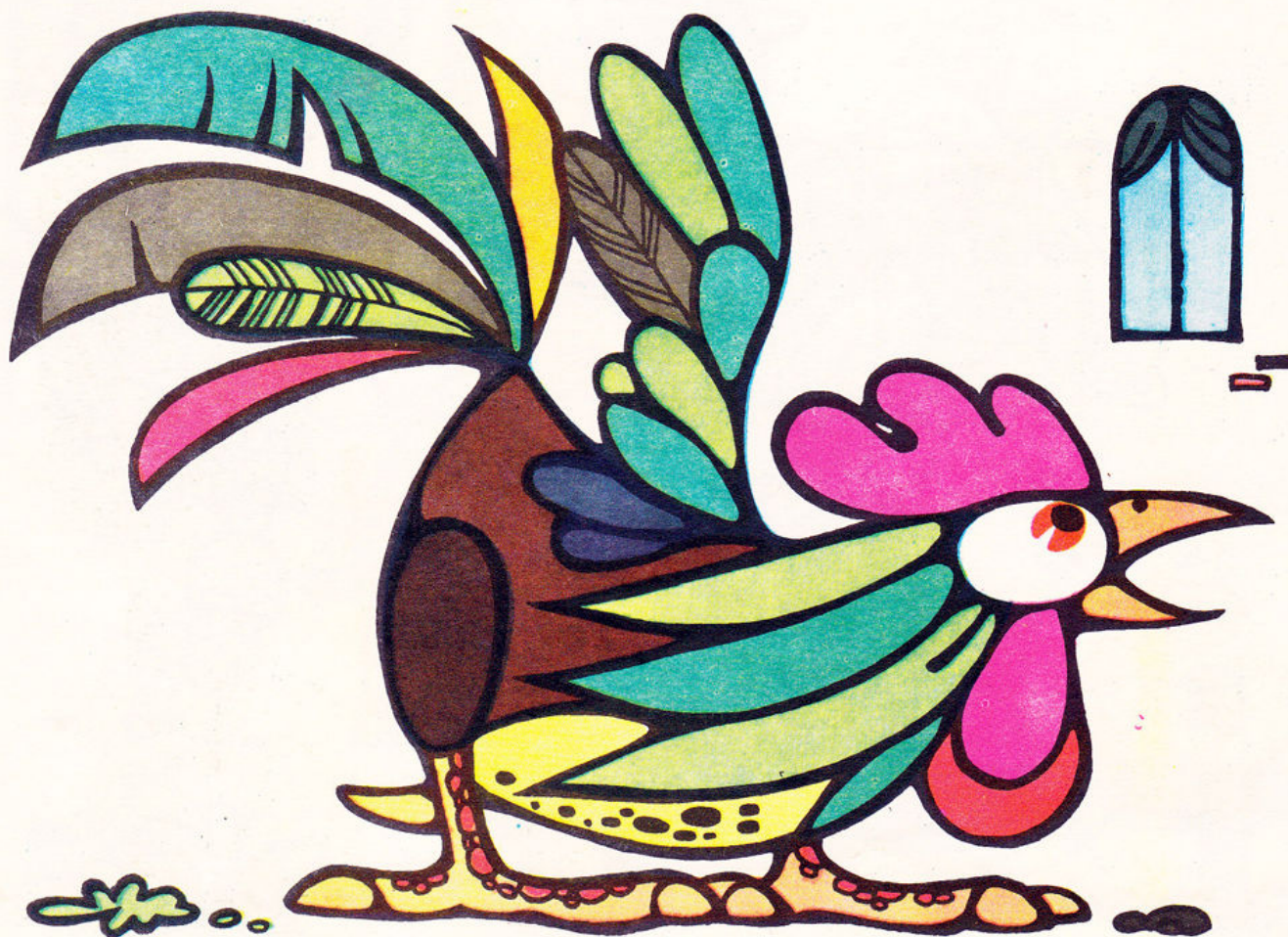

Apoi iar vine la fereastră, întinde aripile în dreptul soarelui, de întunecă de tot casa boierului, și iarăși începe:

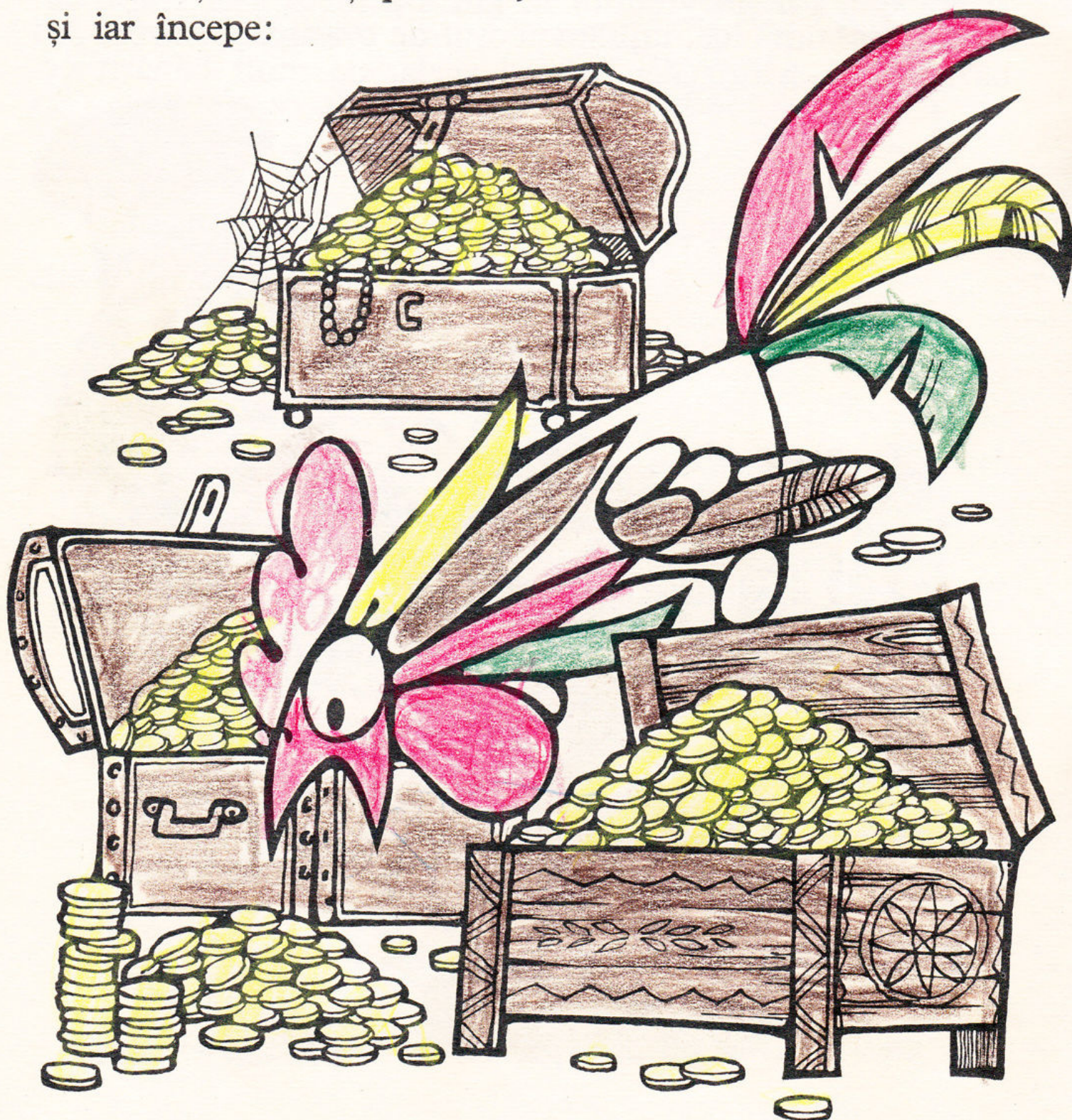
*Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!*

Boierul, când mai vede și astă dădănaie, crăpa de ciudă și nu știa ce să mai facă, doar va scăpa de cucuș.

avea nu-i mai știa numărul!... Atunci cucoșul înghite cu lăcomie toți banii și lasă toate lăzile pustii. Apoi iese și de acolo, el știe cum și pe unde, se duce la fereastra boierului și iar începe:

*Cucurigu! boieri mari,
Dați punguța cu doi bani!*

Acum, după toate cele întâmplate, boierul, văzînd că n-are ce-i mai face, i-azvîrle punguța. Cucoșul o ia de jos cu bucurie, se duce în treaba lui și lasă pe boier în pace.

Atunci toate paserile din ograda boierească, văzînd voinicia cucoşului, s-au luat după dînsul, de ți se părea că-i o nuntă și nu altăceva; iară boierul, întristat, se uita galiș cum se duceau și paserile sale, și zise oftînd:

— Ducă-se și cobe și tot, numai bine că am scăpat de belea, că nici lucru curat n-a fost aici!

Cucoșul însă mergea țănoș, iar paserile după dînsul.
Și merge el cît merge, pînă ce ajunge acasă la moșneag,
și de pe la poartă începe a cînta: cucurigu!!! cucurigu!

Moșneagul, cum aude glasul cucoșului, iese din casă cu bucurie, și când își aruncă ochii spre poartă, ce să vadă?! Cucoșul său era ceva de spăriet: elefantul ți se părea purice pe lângă acest cucoș! Ș-apoi în urma lui veneau cîrduri nenumărate de paseri, care de care mai frumoase, mai cucuiete și mai boghete. Moșneagul văzînd pe cucoșul

său așa de mare și de greoi, și încunjurat de atît amar de galițe, i-a deschis poarta. Atunci cucoșul i-a zis:

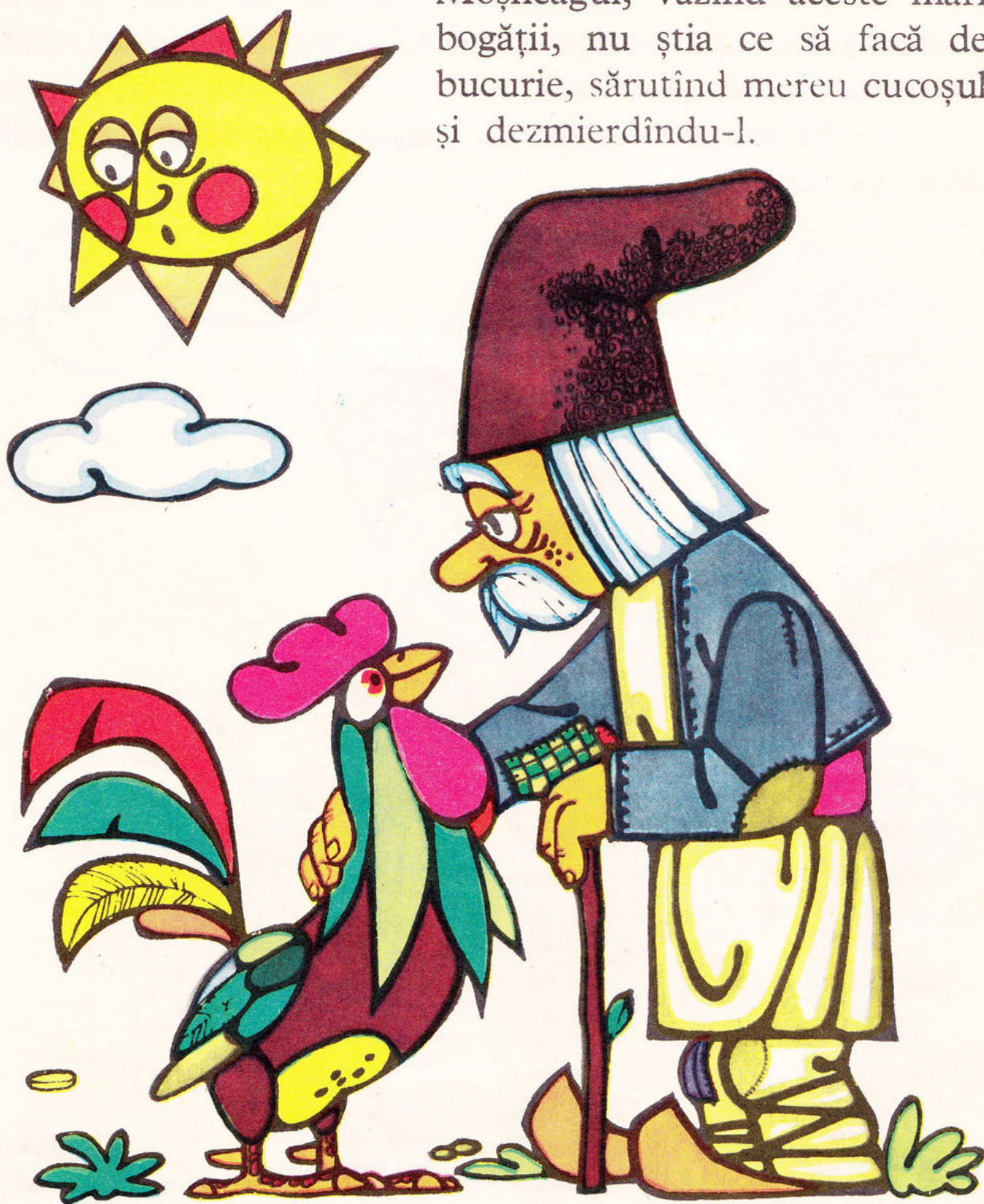
— Stăpîne, așterne un țol aici în mijlocul ogrăzii.

Moșneagul, iute ca un prîsnel, așterne țolul. Cucoșul atunci se așază pe țol, scutură puternic din aripi, și îndată se umple ograda și livada moșneagului, pe lângă paseri, și de cirezi de vite, iară pe țol toarnă o movilă de galbeni care străluceau la soare, de-ți luau ochii!

Moșneagul, văzînd aceste mari bogății, nu știa ce să facă de bucurie, sărutînd mereu cucoșul și dezmierdîndu-l.

Atunci iaca și baba venea, nu știu de unde; și când a văzut unele ca aiestea, numa-i sclipeau răutăcioasei ochii în cap și plesnea de ciudă.

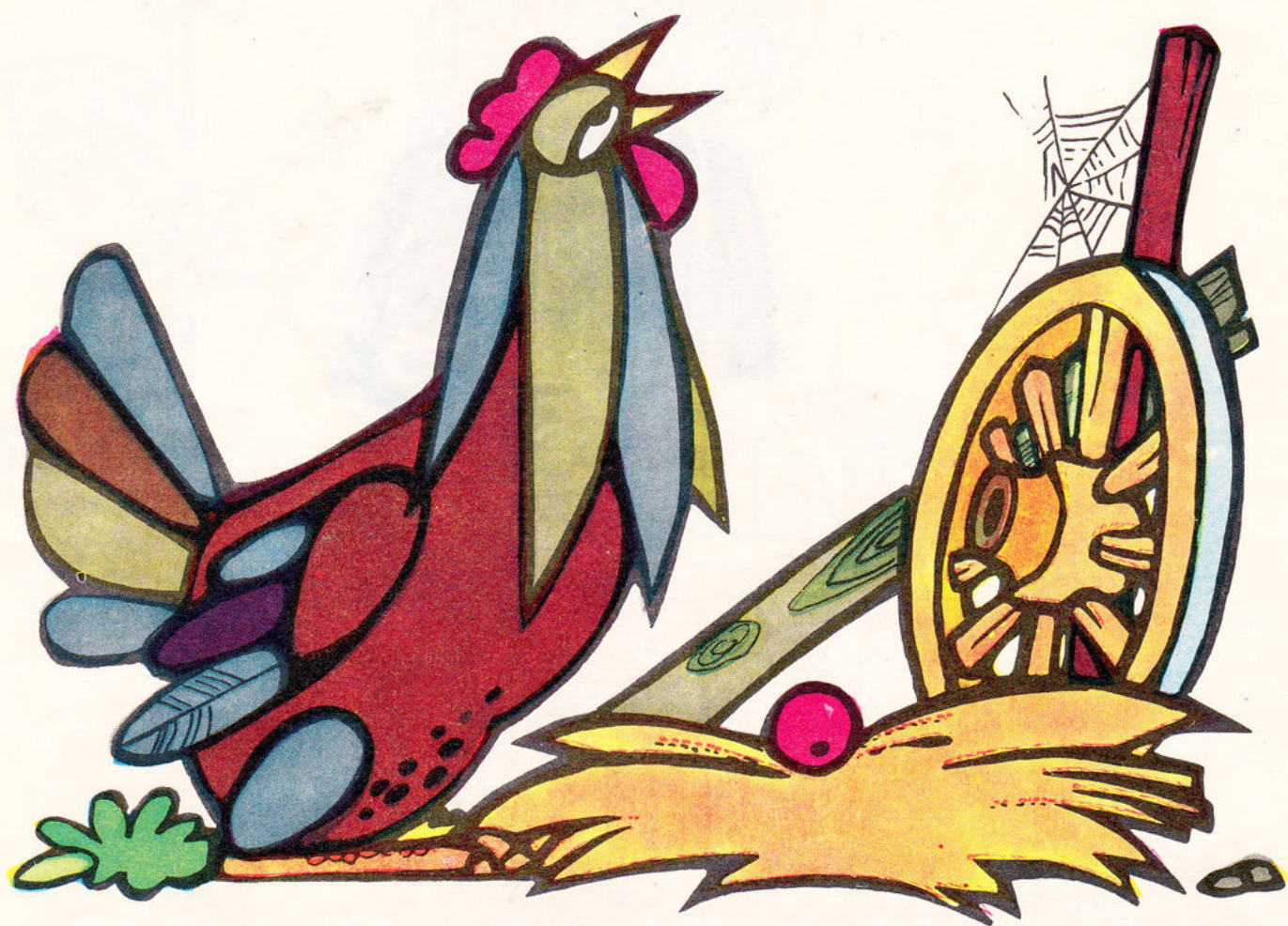
— Moșnege — zice ea, rușinată — dă-mi și mie niște galbeni.

— Ba pune-ți pofta-n cui, măi babă. Când ți-am cerut ouă, știi ce mi-ai răspuns? Bate acum și tu găina să-ți aducă galbeni, c-așa am bătut eu cucușul, știi tu din a cui pricină... și iată ce mi-a adus!

Atunci baba se duce în poiată, găbuiește găina, o apucă de coadă și o ia la bătaie, de-ți venea să-i plîngi de milă! Biata găină, cum scapă din mîinile babei, fuge pe drumuri. Și cum mergea pe drum, găsește și ea o mărgică și-o înghite. Apoi răpede se întoarce acasă la babă, și începe de pe la poartă: cot, cot, cotcodac! Baba iese cu bucurie

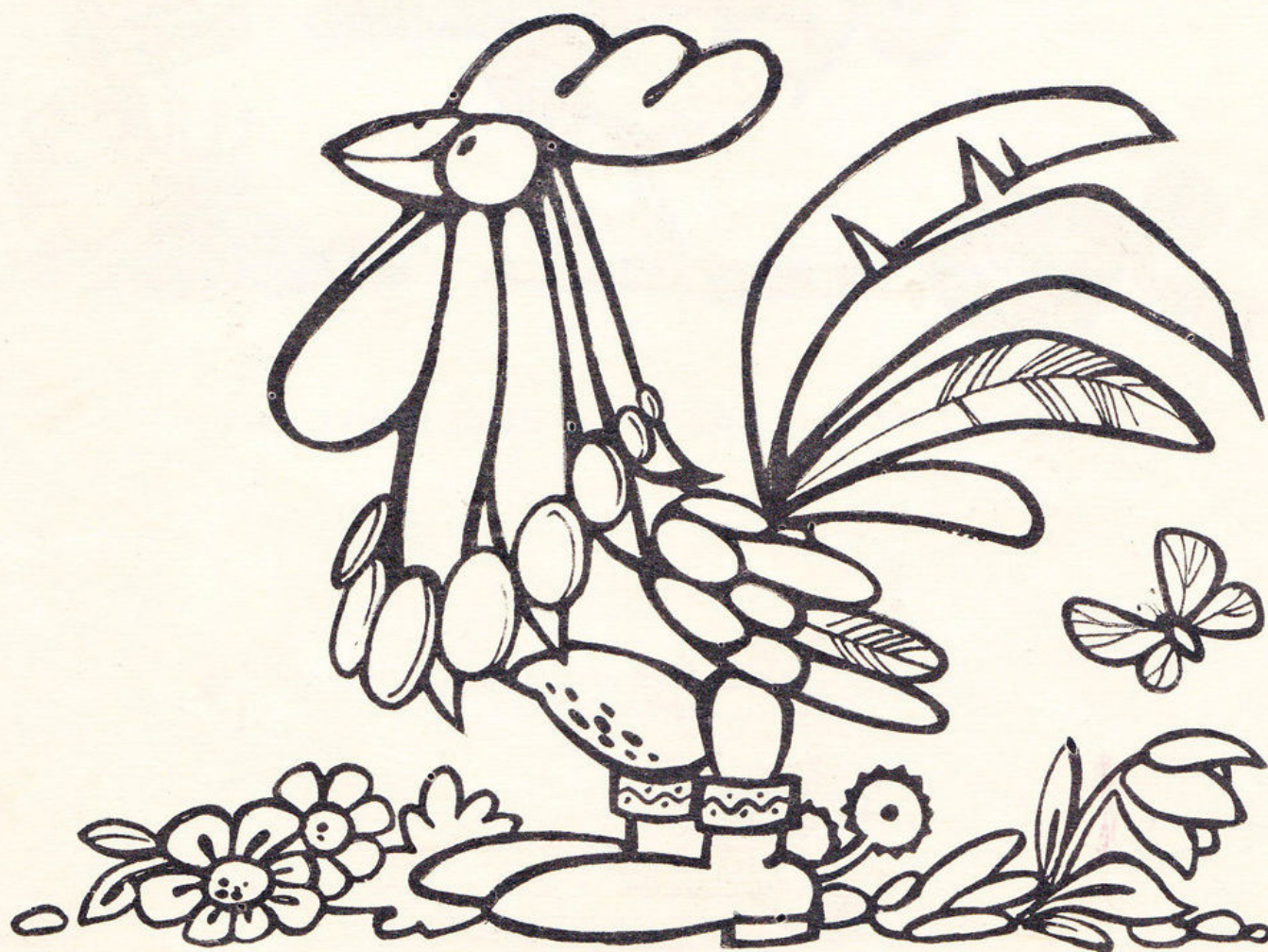
înaintea găinii. Găina sare peste poartă, trece iute pe lângă babă și se pune pe cuibariu; și după vrun ceas de ședere, sare de pe cuibariu, cotcodăcind. Baba atunci se duce cu fuga să afle ce i-a făcut găina... Și când se uită în cuibariu, ce să vadă? Găina se ouase o mărgică!... Baba, când vede

că ș-a bătut găina joc de dînsa, o prinde ș-o bate, ș-o bate, pîn-o omoară în bătaie! Și așa baba cea zgîrcită și nebună a rămas de tot săracă lipită pămîntului. De acu a mai mîncea și răbdări prăjite în loc de ouă, că bine ș-a făcut rîs de găină ș-a ucis-o fără să-i fie vinovată cu nimica, sărmana!

Moșneagul însă era foarte bogat. El și-a făcut case mari și grădini frumoase, și trăia foarte bine. Pe babă de milă, a pus-o găinăriță; iar pe cucuș îl purta în toate părțile după dînsul, cu salbă de aur la gît și încălțat cu ciuboțele galbene și cu pinteni la călcîie, de ți se părea că-i un irod de cei frumoși, iar nu cucuș de făcut cu borș.

EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREȘTI, 1983

Lector MARIETA NICOLAU-PLĂMĂDEALĂ
Tehnoredactor AURICA IORDACHE

Bun de tipar : 6.VIII.1983
Apărut : 1983
Coli de tipar : 4

Tiparul executat sub cd. 83
la Întreprinderea Poligrafică Iași

